

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 8 ΙΟΥΛΙΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΛΥΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1ο

A. $z_1 \cdot z_2 = \rho_1(\cos\theta_1 + i\eta\mu\theta_1) \cdot \rho_2(\cos\theta_2 + i\eta\mu\theta_2) = \rho_1\rho_2[(\cos\theta_1 + i\eta\mu\theta_1) \cdot (\cos\theta_2 + i\eta\mu\theta_2)]$
 $= \rho_1\rho_2[(\cos\theta_1\cos\theta_2 - \eta\mu\theta_1\eta\mu\theta_2) + i(\eta\mu\theta_1\cos\theta_2 + \cos\theta_1\eta\mu\theta_2)]$
 $= \rho_1\rho_2[\cos(\theta_1 + \theta_2) + i\eta\mu(\theta_1 + \theta_2)].$

B. α. Λ β. Σ γ. Σ δ. Λ ε. Λ

ΘΕΜΑ 2ο

α. Η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $f'(x) = \frac{e^x \cdot (e^x + 1) - e^x(e^x - 1)}{(e^x + 1)^2} = \frac{2e^x}{(e^x + 1)^2}$.

Είναι $f'(x) > 0 \Rightarrow f \nearrow \mathbb{R}$, οπότε είναι και 1-1 και αντιστρέφεται.

Εστω $f(x) = y \Leftrightarrow \frac{e^x - 1}{e^x + 1} = y \Leftrightarrow e^x \cdot y + y = e^x - 1 \Leftrightarrow e^x \cdot y - e^x = -y - 1 \Leftrightarrow$
 $e^x(y - 1) = -(y + 1) \Leftrightarrow e^x(1 - y) = 1 + y.$

Αν $y = 1$ τότε $e^x \cdot 0 = 2$ που είναι αδύνατο. Άρα για $y \neq 1$. Είναι: $e^x = \frac{1+y}{1-y}$ (1).

Πρέπει: $\frac{1+y}{1-y} > 0 \Leftrightarrow (1+y) \cdot (1-y) > 0 \Leftrightarrow -1 < y < 1$. Τότε η (1) γίνεται:

$x = \ln \frac{1+y}{1-y} \Leftrightarrow f^{-1}(y) = \ln \frac{1+y}{1-y}, \quad -1 < y < 1$. Άρα $f^{-1}(x) = \ln \frac{1+x}{1-x}, \quad x \in (-1, 1)$.

β. $f^{-1}(x) = 0 \Leftrightarrow f(f^{-1}(x)) = f(0) \Leftrightarrow x = f(0) = \frac{e^0 - 1}{e^0 + 1} = 0$.

Οπότε η $x=0$ είναι η μοναδική ρίζα της εξίσωσης $f^{-1}(x) = 0$.

γ. $I = \int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} f^{-1}(x) dx = \int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} \ln \frac{1+x}{1-x} dx = \int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} (x)' \cdot \ln \frac{1+x}{1-x} dx = \left[x \cdot \ln \frac{1+x}{1-x} \right]_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} - \int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} x \left(\ln \frac{1+x}{1-x} \right)' dx =$

$$= \frac{1}{2} \ln 3 + \frac{1}{2} \ln \frac{1}{3} - \int_{\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} x \cdot \frac{2}{1-x^2} dx = \frac{1}{2} \ln 3 - \frac{1}{2} \ln 3 + \int_{\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} \frac{(1-x^2)'}{1-x^2} dx = \left[\ln |1-x^2| \right]_{\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} = \ln \frac{3}{4} - \ln \frac{3}{4} = 0$$

ΘΕΜΑ 3ο

$$\text{Είναι: } f(x) = \frac{|x-z|^2 - |x+\bar{z}|^2}{x^2 + |z|^2} = \frac{(x-z) \cdot (x-\bar{z}) - (x+\bar{z}) \cdot (x+z)}{x^2 + |z|^2} \Leftrightarrow$$

$$f(x) = \frac{x^2 - \bar{z} \cdot x - z \cdot x + z \cdot \bar{z} - x^2 - \bar{z} \cdot x - z \cdot x - z \cdot \bar{z}}{x^2 + |z|^2} \Leftrightarrow f(x) = \frac{-2(z+\bar{z})x}{x^2 + |z|^2}.$$

$$\text{Όμως } z+\bar{z} = 2\text{Re}(z) = 2\alpha \neq 0 \text{ και } |z|^2 = \alpha^2 + \beta^2, \text{ άρα } f(x) = \frac{-4\alpha x}{x^2 + \alpha^2 + \beta^2}, \quad A_f = \mathbb{R}.$$

α. $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-4\alpha x}{x^2 + \alpha^2 + \beta^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-4\alpha x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-4\alpha}{x} = 0.$ Όμοια και $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0.$

β. $|z+1| > |z-1| \Leftrightarrow |z+1|^2 > |z-1|^2 \Leftrightarrow (z+1)(\bar{z}+1) > (z-1)(\bar{z}-1) \Leftrightarrow$

$$z \cdot \bar{z} + z + \bar{z} + 1 > z \cdot \bar{z} - z - \bar{z} + 1 \Leftrightarrow 2(z + \bar{z}) > 0 \Leftrightarrow 2 \cdot 2\alpha > 0 \Leftrightarrow \alpha > 0.$$

Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με

$$f'(x) = \frac{-4\alpha \cdot (x^2 + \alpha^2 + \beta^2) + 4\alpha x \cdot 2x}{(x^2 + \alpha^2 + \beta^2)^2} = \frac{4\alpha \cdot (x^2 - \alpha^2 - \beta^2)}{(x^2 + \alpha^2 + \beta^2)^2}$$

$$f'(x) \geq 0 \Leftrightarrow 4\alpha(x^2 - (\alpha^2 + \beta^2)) \geq 0 \Leftrightarrow x^2 - (\alpha^2 + \beta^2) \geq 0 \Leftrightarrow x^2 \geq |z|^2 \Leftrightarrow |x| \geq |z| \Leftrightarrow$$

$$x \leq -|z| \text{ ή } x \geq |z|.$$

Για κάθε $x < -|z|$ είναι $f'(x) > 0 \Rightarrow f \nearrow (-\infty, -|z|]$.

Για κάθε $x \in (-|z|, |z|)$ είναι $f'(x) < 0 \Rightarrow f \searrow [-|z|, |z|]$ και

για κάθε $x > |z|$ είναι $f'(x) > 0 \Rightarrow f \nearrow [|z|, +\infty)$.

Η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο στο $x = -|z|$ το

$$f(-|z|) = \frac{4\alpha \cdot |z|}{|z|^2 + |z|^2} = \frac{4\alpha \cdot |z|}{2|z|^2} = \frac{2\alpha}{|z|} = \frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}} \text{ και τοπικό ελάχιστο το } f(|z|) = \frac{-2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}}.$$

γ. Στο διάστημα $\Delta_1 = (-\infty, -|z|]$ η f είναι συνεχής και \nearrow , άρα:

$$f(\Delta_1) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), f(-|z|) \right) = \left(0, \frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}} \right).$$

Στο διάστημα $\Delta_2 = [-|z|, |z|]$, η f είναι συνεχής και \searrow , άρα:

$$f(\Delta_2) = \left[f(|z|), f(-|z|) \right] = \left[-\frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}}, \frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}} \right].$$

Τέλος στο διάστημα $\Delta_3 = [|z|, +\infty)$, η f είναι συνεχής και \nearrow , άρα:

$$f(\Delta_3) = \left[f(|z|), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right] = \left[\frac{-2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}}, 0 \right).$$

Το σύνολο τιμών της f είναι :

$$f(A) = \left(0, \frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}} \right] \cup \left[-\frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}}, \frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}} \right] \cup \left[\frac{-2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}}, 0 \right) = \left[-\frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}}, \frac{2\alpha}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2}} \right].$$

Επειδή το μηδέν ανήκει στο διάστημα $f(\Delta_2)$ υπάρχει $x_0 \in \Delta_2$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = 0$.

Επειδή η f είναι γνησίως φθίνουσα στο Δ_2 , το x_0 είναι η μοναδική ρίζα της f στο Δ_2 .

Επειδή το $0 \notin f(\Delta_1)$ και $0 \notin f(\Delta_2)$ η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μόνο μια ρίζα, το x_0 .

ΘΕΜΑ 4ο

α. Έχουμε :

$$f''(x)f(x) + (f'(x))^2 = f(x)f'(x) \Leftrightarrow (f'(x) \cdot f(x))' = f'(x) \cdot f(x) \Leftrightarrow f'(x)f(x) = c_1 e^x$$

με $c_1 \in \mathbb{R}$.

$$\text{Για } x=0 \text{ είναι } f'(0)f(0) = c_1 e^0 \Leftrightarrow \frac{1}{2} \cdot 1 = c_1 \Leftrightarrow c_1 = \frac{1}{2}. \text{ Οπότε } f'(x)f(x) = \frac{1}{2} e^x \Leftrightarrow$$

$$2f'(x)f(x) = e^x \Leftrightarrow (f^2(x))' = (e^x)' \Leftrightarrow f^2(x) = e^x + c_2.$$

$$\text{Για } x=0 \text{ έχουμε } f^2(0) = e^0 + c_2 \Leftrightarrow 1 = 1 + c_2 \Leftrightarrow c_2 = 0.$$

Άρα $f^2(x) = e^x \neq 0 \Rightarrow f(x) \neq 0$ και επειδή η f είναι συνεχής, διατηρεί σταθερό πρόσημο.

$$\text{Επειδή όμως } f(0) = 1 \text{ είναι } f(x) = \sqrt{e^x} = e^{\frac{x}{2}}.$$

β. Εστω $h(x) = 2x - \int_0^x \frac{g(t)}{1+f^2(t)} dt - 1, x \in [0,1]$

Επειδή οι συναρτήσεις f, g είναι συνεχείς στο $[0,1]$, η h είναι παραγωγίσιμη στο $[0,1]$ με

$$h'(x) = 2 - \frac{g(x)}{1+f^2(x)}.$$

$$\text{Είναι } h(0) = -1 < 0 \text{ και } h(1) = 1 - \int_0^1 \frac{g(t)}{1+f^2(t)} dt.$$

Επειδή το σύνολο τιμών της συνάρτησης g είναι το $[0,1]$, για κάθε $t \in [0,1]$ είναι

$$0 \leq g(t) \leq 1 \Leftrightarrow \frac{g(t)}{1+f^2(t)} \leq \frac{1}{1+f^2(t)} \Leftrightarrow \frac{g(t)}{1+f^2(t)} \leq \frac{1}{1+e^t} < 1 \text{ (γιατί } 1+e^t > 1).$$

$$\text{Άρα } 1 - \frac{g(t)}{1+f^2(t)} > 0 \text{ ή } \int_0^1 \left(1 - \frac{g(t)}{1+f^2(t)} \right) dt > 0 \Leftrightarrow 1 - \int_0^1 \frac{g(t)}{1+f^2(t)} dt > 0 \text{ άρα } h(1) > 0.$$

Οπότε από το Θ. Bolzano υπάρχει $x_0 \in (0,1) : h(x_0) = 0$.

Επειδή $h'(x) = 2 - \frac{g(x)}{1+f^2(x)} > 1 - \frac{g(x)}{1+f^2(x)} > 0$, η h είναι γνησίως αύξουσα στο $[0,1]$ και η ρίζα x_0 που βρήκαμε είναι μοναδική.

askisopolis